

Oponentský posudek bakalářské diplomní práce *Lucie Kodýtkové „Obraz císařovny Alžběty v českém dobovém tisku“*

Autorka se ve své bakalářské práci zabývá obrazem císařovny Alžběty Bavorské (1837 – 1898), manželky Františka Josefa I., v českém dobovém tisku v období jejich vlády, tj. přibližně po celou 2. polovinu 18. století do Alžbětiny vraždy roku 1898 v Ženevě, tedy zvolila si velmi zajímavé a nosné téma.

Teoretický základ diplomky tvoří práce s odbornou literaturou. Autorka nabízí nemnoho základních titulů k českým dějinám 2. poloviny 19. století od renomovaných autorů jako jsou Otto Urban nebo Milena Lenderová. V žádném dílčím problému nešla studentka do větších detailů, vždy se spokojila jen se základním titulem a informacemi v něm obsaženými, na jejichž základě pak zpracovala příslušný oddíl práce, což se odrazilo zejména ve formulacích a tezích, převzatých z konkrétních knih.

Poměrně obsáhle na základě studia literatury nastiňuje obraz obecně rakouské politiky za císaře Františka Josefa a postavení českých zemí v té době, což není příliš blízké vlastnímu tématu práce. Beru to jako důkaz, že autorka přečetla příslušnou literaturu a zorientovala se v době a situaci.

K postavení žen ve společnosti, které chtěla v práci rovněž pojednat – viz s. 16 – 20, se zabývala otázkami postavení středostavovských žen, kterým se Lenderová ve svých výzkumech primárně věnuje, už vůbec nešla ani do prací prof. Lenderové ze šlechtického prostředí, natož do dalších titulů od autorů, věnujících se prostředí vyšších vrstev ještě specializovaněji – což by bylo situaci Alžběty bližší.

Ke kapitole o dobovém českém tisku musím podotknout, že tam zcela chybí z mého pohledu důležitý titul, který rozebírá právě periodika v českých zemích od 18. století do současnosti a podává velmi přesný pohled na dobu jejich existence a na typy periodik, vycházejících u nás, který mohl autorce hodně pomoci: /Martin Sekera a kol. ed./: Dějiny českého novinářství a českých novinářských spolků. Katalog výstavy k dějinám českého tisku na území České republiky s podrobnými úvodními studiemi, Státní ústřední archiv v Praze, 2002.

Na teoretickou první část bakalářky navazuje druhá polovina, postavená na rozboru novinových zpráv, zabývajících se činností císařovny Alžběty, v dobových periodicích.

V celé práci jsem nenašla vysvětlení, proč slečna Kodýtková pro své zkoumání volí ta která periodika a jiná vynechává.

V této části chybí poznámkový aparát, tj. odkazy na konkrétní události, resp. výpisy z tisku, které jsou v textu uváděny, a to tam, kde jsou informace parafrázovány. Přímé odkazy jsou jen u konkrétních citací.

Císařovna je tu představena po kapitolkách jako „*panovnice a matka poddaných*“, „*manželka, matka, křesťanka*“, „*vzdělaná žena*“ a nakonec v „*rozličných zprávách ze života císařovny aneb Alžběta jako sportovkyně a cestovatelka*“.

Toto rozdělení považuji za dobré, správně pojaté a v duchu dobového chápání manželky panovníka a jejích úkolů.

V každé z podkapitol jsou uvedeny příklady novinových zpráv, dokládající vnímání Alžběty tím daným způsobem, jak naznačuje titul.

Ráda bych slyšela vysvětlení, na jakém základě vybírala ty které příklady pro dané podkapitoly.

Nenašla jsem v práci ani nějakou sumarizaci zpráv – tj. kolik zpráv a v jakém rozsahu v kterém z periodik studentka zpracovala, tj. jaké procento použila pro příklady v textu, nebo

analýzu toho, na jakých stranách v tisku se zmínky vyskytují /což poukazuje zpravidla na důležitost, jaká je zprávě připisována/.

Zarazily mě některé formulace a nepřesnosti, které bych ráda slyšela blíže vysvětlené:

Např. s. 9: „...*císař F. J. I. dobře věděl, že v Čechách žije více Čechů než Němců...*“

s. 10: „... *založena Národní strana svobodomyšlných...*“

s. 22: „...*výzkumným materiálem jsou české dobové prameny od roku 1854 do roku 1900...*“

Neubráním se několika jazykovým povzdechům:

s. 19 – 20: „... *nejpřednější osobnosti ...odmítli a přiklonili se...*“

s. 22: „...*periodik, které by o císařovně psaly... tyto periodika...*“

Při četbě práce mě trochu rušila vysvětlení v úvodu každé kapitoly, která se mi zdají zcela nadbytečná, práce spíše připomíná referát, napsaný pro ústní projev, než písemnou práci. Bakalářka nijak neoplývá nadměrným rozsahem, v příloze je přetištěno několik dobových vyobrazení, vesměs dost známých.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení bližší dvojce, s možností zlepšení na základě průběhu vlastní obhajoby.

PhDr. Milada Sekyrková, CSc.